

Sygn. akt V/Pz 7/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Jacek Wilga

Sędziowie SSO Krzysztof Głowczyński, SSO Andrzej Marek

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2016 roku **w Legnicy**

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydział Pracy

z dnia 7 stycznia 2016 r. **sygn. akt** IV P-Pm 262/15

postanawia

- oddalić zażalenie.

SSO Andrzej Marek SSO Jacek Wilga SSO Krzysztof Głowczyński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lubinie postanowieniem z dnia 7 stycznia 2016 r. zawiesił postępowanie w sprawie z powództwa (...) S.A. w W. przeciwko A. P. o zapłatę. W uzasadnieniu wskazał, że podany przez stronę powodową adres pozwanej nie jest aktualny, co wynika z informacji Centrum Personalizacji Dokumentów MSW Wydziału Udostępniania Danych oraz z adnotacji doręczyciela na zwrotnym poświadczeniu odbioru przesyłki skierowanej do pozwanej. W sprawie zaś nie zaszły podstawy do ustanowienia dla pozwanej kuratora w trybie art. 144 k.p.c., albowiem strona powodowa nie uprawdopodobniła, że miejsce pobytu pozwanej nie jest znane. W ocenie tego Sądu, do uprawdopodobnienia, o którym mowa w ww. przepisie, nie wystarcza – po otrzymaniu dowodu pierwszego doręczenia w sprawie z adnotacją, że adresat wyprowadził się – poprzestanie jedynie na adnotacji doręczyciela na zwrotnym poświadczeniu odbioru przesyłki, czy na informacji z Centrum Personalizacji Dokumentów MSW Wydziału Udostępniania Danych, lecz należy przedstawić środki dowodowe pozwalające na stwierdzenie nie tylko tego, iż przeciwnik procesowy nie zamieszkuje już (nie przebywa) pod adresem znanym wnioskodawcy, lecz także to, że mimo podjętych starań aktualne miejsce pobytu nie jest obiektywnie możliwe do ustalenia również na podstawie wiedzy innych (poza wnioskodawcą) osób, które mają lub mogą mieć kontakt z osobą objętą wnioskiem (względnie nie jest w ogóle możliwe ustalenie takich osób).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wydał w oparciu o przepis art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

Postanowienie powyższe zażaleniem zaskarżyła strona powodowa, wnosząc o jego uchylenie, a nadto o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych. Strona powodowa zarzuciła naruszenie przepisów:

1. art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji braku podstaw do zawieszenia postępowania, podczas gdy Sąd nie powziął żadnych działań z urzędu, posiadając pełne dane osobowe pozwanej, tj. imię, nazwisko, numer PESEL, które mogłyby pozwolić na ustalenie przez Sąd aktualnego adresu zamieszkania pozwanej (ustalenie dokonane w bazie PESEL-SAD);
2. art. 144 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, iż wnioskodawca nie uprawdopodobnił, że miejsce pobytu pozwanej nie jest znane, podczas gdy strona powodowa przedstawiła wypis danych dotyczących pozwanej z Centrum Personalizacji Dokumentów MSW, Wydziału Udostępniania Danych, które wskazują, że pozwana nie posiada obecnie żadnego adresu.

W uzasadnieniu zażalenia strona powodowa podniosła, że przedstawiając do wniosku o ustanowienie kuratora wypis danych dotyczących pozwanej z Centrum Personalizacji Dokumentów MSW, uprawdopodobniła swój wniosek. Sąd zaś bezzasadnie przyjął, że nie ma podstaw do ustanowienia kuratora dla pozwanej i tym samym bezzasadnie uznał, że zaistniała przesłanka z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. umożliwiająca zawieszenie postępowania. Podniosła dodatkowo, że Sąd I instancji w niniejszej sprawie był również zobowiązany do działania z urzędu w celu ustalenia adresu zamieszkania pozwanej, a przynajmniej powinien powziąć takie kroki. Wskazała, że Sąd dysponuje bazą PESEL-SAD, która pozwala m.in. na ustalenie adresów zamieszkania osób występujących w roli pozwanych, świadków w postępowaniach sądowych, ona zaś wskazała Sądowi dane osobowe pozwanej, tj. imię, nazwisko, numer PESEL, a zatem –w jej ocenie– Sąd miał pełną możliwość ustalić (lub mógł przynajmniej spróbować ustalić) adres pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie nie jest zasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo ocenił stan faktyczny sprawy i prawidłowo zastosował przepisy prawa.

Tut. Sąd w pełni podziela argumentację przyjętą przez Sąd Rejonowy, zgodnie z którą przesłanka ustanowienia kuratora na podstawie art. 144 k.p.c. nie zachodzi, jeśli wnioskodawca nie przedstawi środków dowodowych pozwalających na stwierdzenie nie tylko tego, że przeciwnik procesowy nie zamieszkuje już (nie przebywa) pod adresem znanym wnioskodawcy, lecz także tego, że mimo podjętych starań, aktualne miejsce pobytu nie jest obiektywnie możliwe do ustalenia również na podstawie wiedzy innych (poza wnioskodawcą) osób, które posiadają lub mogą posiadać kontakt z osobą objętą wnioskiem (względnie nie jest w ogóle możliwe ustalenie takich osób).

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że ustanowienie kuratora przy braku uprawdopodobnienia przesłanki z art. 144 § 1 k.p.c. skutkuje nieważnością postępowania (por. np. postanowienie SN z dnia 15 grudnia 2010, II CZ 150/10, LEX nr 738546 i cyt. tam orzecznictwo).

Wykładnia normy art. 144 k. prowadzi do wniosku, że norma ta (jak również norma art. 143 k.p.c.) posiada istotne funkcje gwarancyjne –służyć ma z jednej strony zapewnieniu ochrony praw strony nieobecnej (której miejsce pobytu nie jest znane), zaś z drugiej ma ona umożliwić przeprowadzenie postępowania cywilnego w sytuacji, w której powód z przyczyn obiektywnych nie potrafi wskazać adresu przeciwnika procesowego. Uwzględniając przy stosowaniu normy art. 144 k.p.c. obie ww. racje, należy brać pod uwagę istotne skutki procesowe bezzasadnego ustanowienia kuratora, a zatem normy art. 143 i 144 k.p.c. należy stosować z odpowiednią rozważą, między innymi ograniczając możliwość dokonywania nadużyć przez wnioskujących o ustanowienie kuratora (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 21 listopada 2012 r., I ACa 633/12, LEX nr 1246880).

Wobec zaś postępujących w obecnych realiach społecznych procesów związanych z migracją ludności, łatwością przemieszczania się i korzystaniem z możliwości czasowych pobytów za granicą –judykatura stoi na stanowisku, że dla oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia w myśl art. 144 § 1 k.p.c. należy stosować bardziej zaostrzone kryteria. W szczególności za niewystarczające w tej mierze uznaje się poprzestanie przez wnioskodawcę wyłącznie na zaświadczeniach z ewidencji meldunkowej i wskazuje się na konieczność skorzystania przez wnioskującego z innych środków uprawdopodobnienia, np. przesłuchania na tę okoliczność w trybie art. 299 k.p.c. przeciwnika strony, dla której ma być ustanowiony kurator, domowników, sąsiadów, właściciela lub administratora domu (por. wyrok SN z dnia 30 czerwca 1997 r., II CKU 71/97, LEX nr 31436). W związku z tym podkreśla się, że poza informacjami pochodzącymi z ewidencji meldunkowej konieczne jest wykazanie, że nie tylko żądający ustanowienia kuratora, lecz także inne osoby, które mogą mieć informacje o miejscu pobytu strony, a w szczególności jego krewni, powinowaci i inne osoby bliskie, czy też choćby pracodawca, przez którego strona była ostatnio zatrudniona, lub jej współpracownicy nie mają wiadomości potrzebnych do doręczenia stronie pisma procesowego lub zawiadomienia o posiedzeniu sądu (por. postanowienie SN z dnia 15 grudnia 2010 r., II CZ 150/10, LEX nr 738546). Dopiero tak uzasadniony wniosek daje podstawę do uznania, że miejsce pobytu strony postępowania nie jest znane, a konieczność realizacji prawa powoda do przeprowadzenia postępowania sądowego i uzyskania wyroku, uzasadnia ustanowienie kuratora dla zastępowania uczestnika nieobecnego, zaś samo ustanowienie nie odbędzie się z uszczerbkiem dla praw pozwanego i nie pozbawi go możliwości obrony.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa we wniosku o ustanowienie kuratora podała, że adres pozwanej nie jest jej znany i przedstawiła zaświadczenie z Centrum Personalizacji Dokumentów MSW, wedle którego pozwana aktualnie nie posiada zameldowania na pobyt stały oraz czasowy trwający ponad 3 miesiące na terenie RP. W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle uwag poczynionych wyżej, słusznie Sąd Rejonowy uznał, iż ww. okoliczności są niewystarczające do przyjęcia uprawdopodobnienia z art. 144 § 1 k.p.c. i ustanowienia dla pozwanej kuratora w myśl tego przepisu.

Pamiętać przy tym należy, że to obowiązkiem strony wnoszącej powództwo jest wskazanie adresu zamieszkania przeciwnika procesowego (art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c.). To nie Sąd ma adresu tego poszukiwać. Art. 208(1) k.p.c. zobowiązuje Sąd tylko do ustalenia z urzędu numeru PESEL pozwanego będącego osobą fizyczną. Numer ten zaś w niniejszej sprawie był Sądowi znany, albowiem podany był przez powoda w pozwie. Nie mniej jednak – i wbrew twierdzeniom zażalenia – Sąd Rejonowy podjął czynności sprawdzające dotyczące pozwanej, w tym sprawdził informacje dotyczące jej adresu zamieszkania, w bazie PESEL-SAD, o czym zresztą poinformował stronę powodową. W wezwaniu z dnia 2 grudnia 2015 r. skierowanym do pełnomocnika strony pozwanej Sąd -zobowiązując go do wskazania aktualnego adresu zamieszkania pozwanej pod rygorem zawieszenia postępowania- poinformował go równocześnie, że z zaświadczenia z systemu PESEL-SAD wynika, że adres pozwanej podany w pozwie był miejscem jej stałego pobytu do lipca 2013 r. (k. 143). Nie można zatem Sądowi I instancji zarzucić jakichkolwiek uchybień w tym zakresie, co niesłusznie sugeruje strona powodowa.

Mając na uwadze powyższe względy, w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny okoliczności faktycznych niniejszej sprawy i wydał prawidłowe rozstrzygnięcie, a zażalenie nie dostarczyło żadnych argumentów, które by to rozstrzygnięcie podważały. Stąd też -jako całkowicie nieuzasadnione- podlegało ono oddaleniu, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c.

SSO Andrzej Marek SSO Jacek Wilga SSO Krzysztof Głowczyński